

Disertacijos vadovas <i>Supervisor</i>	Tema <i>Topic</i>	Aprašymas <i>Description</i>
Doc. dr. Raminta Pučėtaitė (VU KnF)	<p>LT: Kultūros sostinės socialinis-kultūrinis poveikis savivaldybėms</p> <p>EN: Socio-cultural impact of the national capital of culture on the regions</p>	<p>LT: Lietuvos kultūros sostinės (LKS) kaip vieno didžiausių kultūros projektų Lietuvoje poveikio klausimai yra aktualūs tiek moksliniu, tiek praktikos tobulinimo požiūriu. Nuo 2008 m. Lietuvos kultūros sostinę kas 3 metus konkurso būdu renka LR Kultūros ministerija, įgyvendina savivaldybių finansuojamos kultūros įstaigos (pvz., Kultūros centrai). LKS tikslas – skatinti Lietuvos miestų ir miestelių gyventojų kultūrinį aktyvumą, plėtoti kultūrą ir meną regionuose. Šio tikslo įgyvendinimo faktas fiksuojamas ataskaitoje ministerijai, nurodant projektų pasiektus (trumpalaikius) rezultatus, nevertinant ir neprognozuojant ilgalaikio socialinio ir kultūrinio jų poveikio. Šiam poveikiui įvertinti stokojama moksliskai pagrįstų metodikų. Kai kurios metodikos galėtų būti pritaikomos atsižvelgiant į konkrečių Europos kultūros sostinių poveikiui vertinti naudotas metodikas (Falka, Hagstenb, 2017; Laķe, Tjarve, Grīnberga, 2015; Tur?ie, Perrin, 2020). Kita vertus, ir pastarosios yra kritikuojamos, kad socialiniai ir kultūriniai kiekybine tyrimų metodologija grindžiami susiję rodikliai neatskleidžia ilgalaikio poveikio įvairioms kultūros sostinės gyventojų grupėms. Todėl siekiant didinti LKS projektams skiriamų viešojo finansavimo lėšų panaudojimo efektyvumą, būtinos moksliskai pagrįstos, kokybinius poveikio aspektus integruojančios vertinimo metodikos, kurios atskleistų subjektyviai konstruojamas socialines ir kultūrinis tokio projekto naudas individams, bendruomenėms ir kitoms suinteresuotosioms šalims, identifikuotų nenumatytas pasekmes (unintended consequences), kontekstinius teigiamą ilgalaikį socialinį - kultūrinį LKS projekto poveikį kuriančius veiksnius ir leistų kurti moksliskai pagrįstus rezultatų išnaudojimo scenarijus ateičiai. Šios žinios būtų aktualios ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinei visuomenei, plėtojančiai kultūros projektų vertinimo mokslinius tyrimus ir įgyvendinančiai panašaus pobūdžio projektus. Darbo tikslas – sukurti nacionalinės kultūros sostinės teigiamo socialinio ir kultūrinio poveikio bendruomenėms savivaldybėse prielaidų modelį, susiejant retrospektyvinius individų išgyvenimus su bendruomenių vystymo(si) vizijomis ir savivaldybės ateities vizijomis. Uždaviniai: 1) Atlikti conceptualią kultūros sostinės projekto galimų poveikių analizę, pasirenkant socialinį ir kultūrinį poveikį apibrėžiančius individualaus ir grupės lygmens konstruktus (pvz., tapatybės, lygiateisiškumo, agentystės suvokimai, socialinio priklausymo jausmas, vertybinės nuostatos ir gyvenimo būdas, socialinė inovacija, bendruomenės atsparumas, bendruomenės gyvybingumas, kt.). 2) Išanalizuoti nacionalinių kultūros sostinių socio-kultūrinio poveikio vertinimo metodikas kaip gerąją kitų šalių (JK, Italijos) praktiką. 3) Sukurti nacionalinės kultūros sostinės socialinio ir kultūrinio poveikio vertinimo metodologiją, išnaudojant kokybinių tyrimų metodologijų (pvz., etnografinio ar veiklos tyrimo, antenaratyvo, reparatyvinio naratyvo) galimybes retrospektyviems išgyvenimams nustatyti ir ateities vizijoms kurti. 4) Empiriškai ištirti bendruomenių retrospektyviai suvokiamą nacionalinės kultūros sostinės socialinį bei kultūrinį poveikį savivaldybėse. 5) Įsitraukiant į pasirinktos bendruomenės ir savivaldybės vystymo(si) ateityje bendrakūrybą ir grindžiant ateities numatymus mokslinio tyrimo rezultatais, sumodeliuoti teigiamo socialinio ir kultūrinio poveikio savivaldybėms prielaidas.</p>

		<p>EN: The impact of the Lithuanian Capital of Culture (LCoC) as one of the largest cultural projects in Lithuania raises both conceptual and managerial challenges. Since 2008, the Capital of Culture of Lithuania has been selected by the Ministry of Culture of the Republic of Lithuania every 3 years through a competition, and implemented by municipally funded cultural institutions (e.g. Culture Centres). The aim of the LCoC is to stimulate the cultural activity of the residents of Lithuanian towns and cities and to develop culture and art in the regions. The fact that this objective has been achieved is recorded in a report to the Ministry, indicating the (short-term) results achieved by the projects, without assessing their long-term social and cultural impact. There is a lack of scientifically sound methodologies for assessing and forecasting these impacts. Some methodologies could be adapted from the methodologies used to assess the impact of definite European Capitals of Culture (Falka, Hagstenb, 2017; Laķe, Tjarve, Grīnberga, 2015; Tur?ie, Perrin, 2020). On the other hand, the latter have also been criticized that socio-cultural indicators based on quantitative research methodologies do not reveal the long-term impact on the different groups of the capital's population. Therefore, to increase the efficiency of public funding for LCoC projects, rigid evaluation methodologies integrating qualitative aspects of impact are needed to reveal the subjectively constructed social and cultural benefits of such projects for individuals, communities and other stakeholders, to identify unintended consequences and contextual factors that create positive long-term socio-cultural impacts of the LCoC projects and allow to developin futures scenarios that exploit the outcomes of LCoC. This knowledge would be relevant not only for the Lithuanian but also for the international academic and professional communities focusing on cultural project assessment and implementing projects of similar nature. The aim of the thesis is to develop a framework of preconditions for the positive socio-cultural impact of the National Capital of Culture on communities in municipalities, linking the retrospective experiences of individuals with visions for community development and municipal future visions. Objectives: 1) Conduct a conceptual analysis of the potential impacts of the Capital of Culture project, selecting individual and group level constructs defining social and cultural impacts (e.g. perceptions of identity, equality, agency, sense of social belonging, value attitudes and lifestyles, social innovation, community resilience, community vibrancy etc.). 2) To analyse the methodologies for assessing the socio-cultural impact of National Capitals of Culture as good practice cases in other countries (UK, Italy). 3) To develop a methodology for assessing the socio-cultural impact of a National Capital of Culture, using the potential of qualitative research methodologies (e.g. ethnographic or action research, antenarrative, reparative narrative) to identify retrospective experiences and to develop visions for the future. 4) To empirically investigate the social and cultural impact of the National Capital of Culture as perceived retrospectively by communities in municipalities. 5) To model the preconditions for a positive socio-cultural impact on the region by engaging in a co-creation of the future development with the selected community and the municipality representatives and grounding the model on the future projections on the results of the research.</p>
--	--	---